

УДК 378.018.8:364.4-051]:37.014.67:001

СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЯК ОСЕРЕДОК ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

Кравченко Оксана, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ORCID 0000-0002-9732-6546

E-mail: okskravchenko@ukr.net

Матрос Ольга, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ORCID 0000-0001-6541-1941

E-mail: oljmatros@gmail.com

Біленко Анжеліка, магістрантка, голова Студентського наукового товариства факультету соціальної та психологічної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Основною метою діяльності студентського наукового товариства є організація студентської науково-дослідної роботи, сприяння підвищенню якості науково-практичної підготовки студентів, розширенню їх загального і професійного світогляду, задоволення інших потреб та інтересів, що є невід'ємною складовою в успішному розвитку навчального закладу.

Мета дослідження полягає у висвітленні та аналізі студентського наукового товариства в закладі вищої освіти, та на факультеті соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини, зокрема, як головного осередку організації та залучення студентів до участі в науково-дослідній роботі. Методологія. Завдяки використанню методів аналізу, синтезу та узагальнення нормативно-правових актів та документів, розкрито особливості діяльності студентського наукового товариства, його науково-дослідна робота на факультеті, яка полягає у залученні студентів у заходах різних форм та рівнів. Результати і практичне значення. З'ясовано, що діяльність на факультеті студентського наукового товариства сприяє активному потенціалу науково-дослідної роботи студентів як одного із найважливіших засобів підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою та розвитку наукового мислення і творчого підходу. Визначено, що завдяки діяльності товариства у студентів формуються навички самостійної наукової діяльності.

Ключові слова: Студентське наукове товариство, здобувачі вищої освіти, науково-дослідна робота, самоврядування, творчі здібності, інноваційна робота, конференції, професійна підготовка.

STUDENT SCIENTIFIC SOCIETY AS A CENTER FOR FUTURE SOCIAL SPECIALISTS' TRAINING

Kravchenko Oksana, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Dean of the Faculty of Social and Psychological Education, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

ORCID 0000-0002-9732-6546

E-mail: okskravchenko@ukr.net

Matros Olga, PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Social Pedagogy and Social Work, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.
ORCID 0000-0001-6541-1941
E-mail: oljmatros@gmail.com

Bilenko Anzhelika, PhD student, head of the Student Scientific Society of the Faculty of Social and Psychological Education Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

The purpose of the student scientific society is to organize student research, promote the quality of scientific and practical training of students, expand their general and professional worldview, meet other needs and interests, which is an integral part of the successful development of the institution. Therefore, students of the faculty are active participants in All-Ukrainian competitions of scientific works, student Olympiads, where they constantly certify a high educational, methodological, and scientific level of training, receiving victories and prizes.

The purpose of the study is to cover and analyze the student scientific society in higher education and at the Faculty of Social and Psychological Education of PTUSPU, in particular, as the main centre of organization and involvement of students in research. Methodology. The features of the student scientific society have been revealed using methods of analysis, synthesis and generalization of regulations and documents, its research work at the faculty. Results and practical significance. It has been found that the activities of the faculty of the Student Scientific Society contribute to the intensification of the student's research work as one of the most important means of improving the quality of training with higher education and the development of scientific thinking and creativity. It is determined that due to the activity of the society students develop skills of independent scientific activity.

Keywords: Student scientific society, applicants for higher education, research work, self-government, creative abilities, innovative work, conferences, professional training.

Постановка проблеми. Організація науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти є одним з важливих факторів підвищення ефективної професійної підготовки майбутнього фахівця у закладі вищої освіти передусім тому, що передбачає індивідуалізацію навчання, дає змогу реалізувати особистісно-орієнтоване навчання, розширює обсяг знань, умінь та навичок студентів, сприяє формуванню активності, ініціативи, допитливості, розвиває творче мислення, спонукає до самостійних пошуків. На факультеті соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини функціонує Студентське наукове товариство, яке є ініціатором та організатором різних заходів та форм наукової діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення наукової літератури з теми дослідження та інших матеріалів доводить, що проблема функціонування науково-дослідної роботи студентів у закладі вищої освіти в Україні перебувають у колі особливої уваги різних вчених. Так, наприклад, розкриття сутності, значення та перспектив науково-дослідної роботи у закладах вищої освіти, організація наукових досліджень в університеті й розвиток як складова якості управління освітою здійснено в публікаціях Л. Жук, Т. Корольової, Т.О. Микитюк, Г. Пономарьової та інших.

Питання про організацію науково-дослідної роботи студентів у навчальних закладах, як засіб розвитку творчого потенціалу особистості студента, участь студентів в наукових дослідженнях висвітлювались у працях О. Микитюка, Н. Погребняк, С. Саяпіна, Н. Сидорчук, О. Овакімян та інших.

Однак, складність і багатовекторність питання науково-дослідної роботи студентів у закладі вищої освіти, створення та розвиток нових наукових центрів, лабораторій, діяльність студентського наукового товариства, дає можливість студентам здатність до професійного саморозвитку та самовдосконалення й конкурентоспроможності на ринку праці, що і дає доцільність теоретичного розроблення і методичного обґрунтування студентського наукового товариства як осередку підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери.

Метою статті є аналіз та обґрунтування діяльності студентського наукового товариства як осередку підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери в умовах закладу вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Науковці зазначають, що саме науково-дослідна робота у закладі вищої освіти є основою якості управління і результатів освіти, коли відбувається інтеграція навчальної, науково-пошукової, виробничої, професійної діяльності і студентів, і викладачів, запровадження нових технологій супроводжується моніторингом якості підготовки випускників та наукових досягнень професорсько-викладацького складу, розширення повноважень рад студентського і профспілкового врядування [2], яка здійснюються за двома основними видами науково-дослідної роботи студентів, зокрема, навчальна науково-дослідна робота, передбачена навчальними планами (написання рефератів; виконання лабораторних, практичних, самостійних завдань; виконання нетипових завдань дослідницького характеру; розробка методичних матеріалів; виконання курсових, дипломних, магістерських робіт) та науково-дослідна робота студентів, яка здійснюється під керівництвом професорсько-викладацького складу (предметний науковий гурток; проблемна група; наукова конференція; науково-практична конференція; художньо-творча діяльність студентів) [7].

У Законі України «Про вищу освіту» від 2014 року, у статті 41 зазначено, що: «У закладах вищої освіти та їхніх структурних підрозділах діють наукові товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених, які є частиною системи громадського самоврядування відповідних закладів вищої освіти. Наукове товариство студентів забезпечує захист прав та інтересів осіб, які навчаються або працюють у закладі вищої освіти, зокрема щодо питань наукової діяльності, підтримки наукоємних ідей, інновацій та обміну знаннями. У своїй діяльності наукові товариства студентів керуються законодавством, статутом закладу вищої освіти та положенням про наукові товариства студентів» [3].

Так, дослідниця Г. Пономарьова вважає, що науково-дослідницька діяльність студентів закладі вищої освіти є системним утворенням, яке має свою структуру, зміст і форми. І головне місце відводить науковій роботі студентського науково-творчого товариства (СНТТ) факультету, яке сприяє залучення студентів до такого роду діяльності [5, с.141].

Також, у Законі визначено, що «Наукові товариства студентів (діють на принципах:

- 1) свободи наукової творчості;
- 2) добровільності, колегіальності, відкритості;

3) рівності права осіб, які навчаються, на участь у діяльності наукових товариств студентів. А самі наукові товариства приймають акти, що регламентують їх організацію та діяльність; проводять організаційні, наукові та освітні заходи; популяризують наукову діяльність серед студентської молоді, сприяють залученню осіб, які навчаються, до наукової роботи та інноваційної діяльності; представляють інтереси студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених перед адміністрацією закладу вищої освіти та іншими організаціями з питань наукової роботи та розвитку академічної кар'єри; сприяють підвищенню якості наукових досліджень; сприяють обміну інформацією між молодими вченими та дослідниками; сприяють розвитку міжвузівського та міжнародного співробітництва; взаємодіють з Національною академією наук України та національними галузевими академіями наук, науковими та науково-дослідними установами; виконують інші функції, передбачені положеннями про наукові товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених, цим та іншими законами України» [3].

Тому відповідно до Закону України «Про вищу освіту» в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини затвердили Положення «Про студентське наукове товариство Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» у 2015 році.

Згідно цього Положення «Студентське наукове товариство Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (СНТ) діє з метою координації, організаційного та науково-методичного забезпечення роботи з обдарованою молоддю, створення сприятливих умов для розвитку і реалізації творчих здібностей студентів університету, залучення їх до активної науково-дослідної, пошукової діяльності у процесі навчання в університеті, участі у вирішенні актуальних науково-педагогічних, гуманітарних та науково-технічних проблем. Членами СНТ можуть бути студенти та магістранти денної і заочної форми навчання університету, які активно займаються пошуковою, гуртковою та науково-дослідною роботою. Рада Студентського наукового товариства обирається на розширеному засіданні ради СНТ університету із врахуванням пропозицій рад студентських наукових товариств факультетів університету» [4, с. 2].

Отож, «студентське наукове товариство (далі – СНТ) – добровільне самостійне об'єднання студентів, яке було створено на базі факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, які беруть активну участь у науково-дослідній роботі» [6].

На факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини «студентське наукове товариство було створене для активізації науково-дослідної роботи студентів як одного із найважливіших засобів підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою, сприяє глибокому вивченню та дослідженню програмного матеріалу, розвитку наукового мислення і творчого підходу до вирішення теоретичних і практичних завдань майбутньої діяльності випускників, а також розвитку творчих здібностей і навичок самостійної наукової діяльності студентів» [6].

Метою діяльності СНТ є: «покращення умов для розкриття наукового та творчого потенціалу осіб, які навчаються на факультеті, розвиток у них наукового

мислення і навичок науково-дослідної роботи, популяризація різних галузей науки, розвиток інноваційної діяльності, організаційна допомога керівництву факультету в оптимізації наукової роботи, в інтеграції наукової, навчальної діяльності в системі вищої освіти» [6].

У Положенні «Про студентське наукове товариство Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» окреслені основні завдання студентського наукового товариства як осередку науково-дослідної роботи, зокрема: «- сприяння до різних видів пошукової, навчально-дослідної діяльності студентства з метою забезпечення глибокого і повного оволодіння обраною спеціальністю, формування навичок самостійного проведення наукових досліджень і творчого підходу до вирішення актуальних науково-практичних та теоретичних проблем;

- координація науково-дослідної роботи студентів університету;
- залучення обдарованих студентів до активної участі у науково-дослідній діяльності кафедр інститутів та факультетів університету у складі науково-дослідних центрів та лабораторій, наукових проблемних груп, наукових гуртків, наукових шкіл;
- надання організаційної, методичної та практичної допомоги студентам у реалізації творчих ідей, пропозицій тощо;
- популяризація серед студентів досягнень науки і техніки, посилення наукового аспекту в підготовці спеціалістів та магістрів;
- організація I етапу та сприяння проведенню II етапу Всеукраїнської олімпіади з дисциплін та спеціальностей;
- інформування студентів про можливість участі у Всеукраїнських та міжнародних наукових студентських конференціях, семінарах, конкурсах та виставках студентських робіт, олімпіадах та міжнародних програмах наукового обміну;
- відбір та представлення кращих студентських робіт на конкурс Міністерства освіти і науки України;
- заохочення студентів, які досягли значних успіхів у науково-дослідній роботі;
- підготовка та випуск студентських наукових видань, в тому числі електронних;
- розширення міжнародних науково-дослідницьких зв'язків студентів університету» [4, с. 2–3].

Відповідно, нами визначений дещо вужчий спектр завдань для студентів на факультеті, зокрема:

- «створення умов для розкриття наукового та творчого потенціалу студентів;
- пошук та підтримка талановитих дослідників серед студентів та надання їм всебічної допомоги;
- формування особистості дослідника, сучасного вченого з широким демократичним світоглядом;
- розробка та втілення наукових проектів і програм;

- організація студентських навчально-науково-виробничих лабораторій;
- популяризація наукових робіт серед студентської молоді;
- організація лекцій, дискусій, науково-практичних конференцій, семінарів, виставок, екскурсій та ін.;
- організація та розвиток міжвузівського та міжнародного наукового та культурного співробітництва;
- інформаційна діяльність;
- захист прав та інтересів членів СНТ.
- Для досягнення поставленої мети СНТ виконує наступні функції:
- приймає акти, що регламентує його організацію та діяльність;
- проводить організаційні, наукові та освітні заходи;
- популяризує наукову діяльність серед студентської молоді, сприяє залученню осіб, які навчаються, до наукової роботи та інноваційної діяльності;
- сприяє підвищенню якості наукових досліджень;
- сприяє обміну інформацією між молодими вченими та дослідниками;
- сприяє розвитку міжвузівського та міжнародного співробітництва;
- інші функції, передбачені законодавством» [6].

Варто зазначити, що «Студентське наукове товариство у своїй роботі керується такими принципами: свободи наукової творчості, добровільності, відкритості, гласності, рівноправності та колегіальності для розвитку науково-дослідницької діяльності студентів, рівності права осіб, які навчаються, на участь у діяльності СНТ, забезпечення органічного зв'язку навчання та наукової роботи, накопичення і примноження наукового потенціалу факультету і Університету та виховання майбутніх науково-педагогічних кадрів» [6].

Якщо говорити про структуру Студентського наукового товариства, то вона включає в себе: керівника товариства, заступника керівника, секретаря та членів СНТ.

Керівник СНТ:

- проводить всі засідання СНТ;
- є керівником виконавчої діяльності;
- контролює роботу постійних та тимчасових підрозділів СНТ.
- Заступник керівника СНТ:
- є виконавцем функції керівника СНТ за його відсутності.
- Секретар СНТ:
- готує засідання СНТ;
- веде протоколи засідання СНТ й іншу документацію, необхідну для роботи товариства;
- виконує лічильні функції;
- готує матеріали для звітів.

Нами були визначено ряд напрямів та форм діяльності Студентського наукового товариства. Так, до основних напрямів діяльності товариства відносимо такі:

- науково-дослідний;
- навчально-науковий;
- науково-організаційний;
- науково-інформаційний.

- Форми діяльності товариства:
- наукова конференція;
- круглий стіл;
- конкурси та олімпіади;
- наукові майстер-класи, консультації та семінари;
- підготовка наукових публікацій та збірників;
- зустрічі з ученими та організаторами науки [6].

Окремі заходи можуть проводитися як очно, так і заочно або віртуально, з використанням сучасних інформаційних технологій та пристроїв в межах діяльності товариства.

Студенти на факультеті є активними учасниками товариства, приймають участь у різноманітних заходах: студентських наукових конференціях, тренінгах, наукових семінарах та інших заходах науково-пізнавального спрямування.

Свою активну, продуктивну діяльність студентське наукове товариство факультету соціальної та психологічної освіти розпочало 5 вересня 2012 року. Очолювала товариство в період 2012-2013 н.р. та 2013-2014 н.р. – Юлія Вакуліна. У 2014-2015 н.р та 2015-2016 н.р. на цій посаді була Альона Завалко. В період 2016-2017 н.р та 2017-2018 н.р СНТ факультету очолює Антоніна Кокоша, а в 2018-2019 н.р. головою товариства була Новак Анастасія. З початком 2019-2020 н.р. керівником товариства є Біленко Анжеліка [6].

За час існування даного товариства було організовано та проведено велику кількість заходів науково-пізнавального спрямування. Традиційними серед них є: «Найрозумніший», «Я люблю Україну», «Що? Де? Коли?», «Швидка діагностика». Інтелектуальна гра «Найрозумнішим» вперше була запропонована та проведена на факультеті соціальної та психологічної освіти, пізніше гра набула масштабів університету. Цікавими, корисними та змістовними є різні форми роботи, що використовують учасники в роботі наукового товариства, серед них: кінолекторії, брейн-ринги, квести, семінари, круглі столи, конференції, форум-театри, тренінги, майстер-класи та інше.

На факультеті з 2012 по 2020 рік було організовано та проведено близько 100 конференцій, серед яких: «Сучасні стратегії розбудови вищої освіти в умовах трансформаційних змін та євроінтеграції»; «Правова просвіта: соціально-психологічний аспект»; «Актуальні напрямки дослідження соціально-психологічних проблем на сучасному етапі становлення наукової думки»; «Гендерна рівність в Україні: проблеми та шляхи вирішення»; «Студентські соціальні ініціативи: реалії та перспективи»; «Інклюзивна освіта: теорія, методика, практика»; «Педагогічний професіоналізм в навчальних закладах та управлінських структурах: впровадження інновацій та обмін досвідом»; «Соціальна робота в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку»; «Соціально-психологічні умови розвитку дітей та молоді в сучасному освітньому просторі»; «Наука. Освіта. Молодь»; «Актуальні проблеми соціальної роботи, педагогіки та психології в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку» та інші [6].

За період 2019-2020 навчального року СНТ було організовано та проведено ряд заходів, серед яких:

1. Лекція-знайомство для студентів I курсу «СНТ – єднання успішного навчання та захоплюючого дозвілля студентської молоді». Метою проведення було ознайомлення студентів I курсу з існуванням та діяльністю СНТ факультету, а також пропагування активної наукової діяльності серед студентів.

2. Кінолекторій, який організовувався неодноразово разом із Гендерним центром факультету та національно-патріотичним табором «Дія». Це просвітницькі кінолекторії, метою проведення було інформування студентів про реалії сьогодення, історію народу, соціальні, політичні та громадські проблеми людства.

3. Студентська науково-практична конференція «Соціальна робота в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку», яка відбулась 27 березня 2019 року за участі членів СНТ та студентів факультету. Метою конференції було дослідити тематичну проблематику, поглибити знання студентів з даного питання, дійти обґрунтованих висновків.

4. Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Соціально-психологічні умови розвитку дітей та молоді в сучасному освітньому просторі», яка відбулась 23 квітня 2019 року. Мета конференції: дослідити тематичну проблематику, обговорення актуальних питань по темі, поглибити знання студентів з даного питання.

5. Участь в XII Всеукраїнській конференції «Наука. Освіта. Молодь». Метою конференції було дослідити тематичну проблематику, надати нові знання студентам, дійти обґрунтованих висновків.

6. Інтелектуально-розважальна гра «Найрозумніший». Вона є традиційною на факультеті. Метою проведення є залучення студентів до активної навчальної, пізнавальної та інтелектуальної діяльності.

7. Настановча лекція та інтерактив для студентів на тему «Академічна доброчесність». Метою було обговорення актуальних питань по темі, поглиблення знань студентів.

8. Круглий стіл «Академічна доброчесність: теорія і практика». Мета проведення: обговорення актуальних питань по темі.

До заходів перерахованих вище ми долучаємо студентів всіх курсів факультету: молодші бакалаври, бакалаври та студенти магістратури. Вже традиційним стало щорічне проведення лекцій-знайомств для студентів I курсу з метою ознайомлення їх саме з особливостями діяльності СНТ, пропагування активної наукової діяльності серед студентів. А також проведення лекцій на тему академічної доброчесності.

З початком дистанційного навчання учасники товариства не залишаються осторонь від роботи, ми активно впроваджуємо в життя факультету наукову діяльність в онлайн форматі, проводимо всі заплановані заходи вчасно, пристосовуємось до нових умов. Наприклад, 3 листопада 2020 року за ініціати́ви СНТ факультету відбулась онлайн - конференція, круглий стіл «Як правильно писати наукові статті, тези ІНДЗ, та ін.». У заході взяли участь студенти 1,2,3,4 курсів факультету та учасники СНТ. З правилами написання та оформлення курсових робіт учасників ознайомила, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної та педагогічної освіти, Карпич І.О. З особливостями роботи над ІНДЗ студентів ознайомила Матрос О.О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної та педагогічної освіти. Інформацію про роботу над тезами для

наукових конференцій повідомила Біленко А.Ю. - голова СНТ. Ткаченко Л. А. - учасниця СНТ, розповіла про особливості оформлення літературних джерел. Засідання було цікавим та продуктивним. Студенти почерпнули для себе багато корисної інформації, яка стане їм в нагоді у подальшій науковій діяльності.

Також 25 листопада 2020 року з ініціативи Студентського наукового товариства факультету, відбулась Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Актуальні проблеми соціальної роботи, педагогіки та психології в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку». Тематичні напрями конференції: 1. Професійний розвиток та становлення майбутніх соціальних працівників, педагогів та психологів в сучасних умовах. 2. Актуальні напрями сучасної соціальної роботи та психології. 3. Теоретико-методологічні засади соціально-психологічної роботи. 4. Соціальний та психологічний портрет сучасного клієнта соціальної роботи. Робота конференції була плідною, цікавою та змістовною. Учасники активно долучалися до обговорень важливих, актуальних тем сьогодення.

Протягом року учасники СНТ та студенти факультету приймають активну участь у програмах академічної мобільності студентів та міжнародних конференціях, участь у програмах грантового фінансування студентських ініціатив. Також кожного місяця відбувається засідання СНТ ФСПО, де обговорюються актуальні питання та затверджується подальша робота товариства.

Показниками високого навчально-методичного та наукового рівня підготовки здобувачів є перемоги та призові місця на олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт.

Традиційно кращим студентам, щороку виплачується стипендія імені Анни Іванівни Кагальняк. За участь у Всеукраїнських заходах студенти нагороджуються сертифікатами, грамотами та заохочувальними призами.

У дослідженнях про науково-дослідницьку діяльність студентів в університеті за редакцією О. Ярошенко наводяться висновки про те, що «Виконання навчально-дослідницької діяльності здобувачами вищої освіти може здійснюватися в індивідуальній, груповій чи колективній формах. Як позитив навчально-наукової діяльності студентів розцінюємо те, що для окремих студентів навчально-наукова діяльність створює підґрунтя для ініціативної науково-дослідницької діяльності, переростає у цілеспрямований пошук нового знання. Такі студенти продовжують дослідницьку діяльність, ініційовану власним бажанням, тобто їхня мотивація набуває внутрішніх форм, у них з'являється намір присвятити себе науковій діяльності після закінчення університету. Із таких студентів формується молода наукова еліта держави» [1, с.13].

Висновки. Отже, на факультетах, та в університеті загалом, наукове товариство є не лише студентською науковою організацією, де кожен може самореалізувати себе, в першу чергу, як особистість та проявити свої найкращі розумові здібності, а потужною науково-дослідною структурою. Саме СНТ дає змогу здобувачу вищої освіти для вироблення самостійних навичок, творчих, інтелектуальних здібностей сприяє студенту в майбутньому реалізувати себе як гідного фахівця займаній професії.

Перспективи подальших досліджень. Окреслене дослідження не вичерпує усіх аспектів проблеми, а подальшим напрямком дослідження може стати вивчення та аналіз питань міжнародної діяльності студентів закладу вищої освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція та методологія реалізації науково-дослідницької діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу університетів : монографія / авт. : О.І. Бульвінська, Н.О. Дівінська, Н.О. Дяченко, О.В. Жабенко, І.О. Линьова, Ю.А. Скиба, Г.П. Чорнойван, О.Г. Ярошенко ; за ред. О.Г. Ярошенко. К. : Інститут вищої освіти НАПН України, 2016. 178 с.
2. Микитюк О.М. Науково-дослідна робота у вищих навчальних закладах – основа якості управління освітою. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. Випуск 35. 2011. URL: [file:///C:/Users/v/Downloads/znpkhnpu_zntndr_2011_35_12%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/v/Downloads/znpkhnpu_zntndr_2011_35_12%20(1).pdf) (дата звернення: 5.03.2021).
3. Про вищу освіту : Закон України від 2014 р. № 37-38. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 4.03.2021).
4. Положення «Про студентське наукове товариство Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» від 2015 року. URL: <https://udpu.edu.ua/documents/doc.pdf> (дата звернення: 4.03.2021).
5. Пономарьова Г.Ф. Науково-дослідна робота студентів у ВНЗ як складова їх професійної підготовки. *Наукові записки кафедри педагогіки* : збірник наукових праць. Випуск XXIV. 2010. URL: <file:///C:/Users/v/Downloads/3888-96-8279-1-10-20150907.pdf> (дата звернення: 5.03.2021).
6. Студентське наукове товариство. веб-сайт. URL: <https://fspu.udpu.edu.ua/students-ke-naukove-tovarystvo/> (дата звернення: 11.03.2021).
7. Саяпіна С.А. Науково-дослідна робота як засіб розвитку творчого потенціалу особистості студента. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. №3 (37). 2014. URL: file:///C:/Users/v/Downloads/pednauk_2014_3_44.pdf (дата звернення: 5.03.2021).

REFERENCES

1. Kontsepsiia ta metodolohiia realizatsii naukovo-doslidnytskoi diialnosti sub'iektiv navchalno-vykhovnoho protsesu universytetiv : monohrafiia / avt. : O.I. Bulvinska, N.O. Divinska, N.O. Diachenko, O.V. Zhabenko, I.O. Lynova, Yu.A. Skyba, H.P. Chornoivan, O.H. Yaroshenko ; za red. O.H. Yaroshenko. K. : Instytut vyshchoi osvity NAPN Ukrainy, 2016. 178 s.
2. Mykytiuk O.M. Naukovo-doslidna robota u vyshchych navchalnykh zakladakh – osnova yakosti upravlinnia osvitoiu. Zasoby navchalnoi ta naukovo-doslidnoi roboty. Vypusk 35. 2011. URL: [file:///C:/Users/v/Downloads/znpkhnpu_zntndr_2011_35_12%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/v/Downloads/znpkhnpu_zntndr_2011_35_12%20(1).pdf) (data zvernennia: 5.03.2021).
3. Pro vyshchu osvitu : Zakon Ukrainy vid 2014 r. № 37-38. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (data zvernennia: 4.03.2021).
4. Polozhennia «Pro studentske naukove tovarystvo Umanskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Pavla Tychynu» vid 2015 roku. URL: <https://udpu.edu.ua/documents/doc.pdf> (data zvernennia: 4.03.2021).
5. Ponomarova H.F. Naukovo-doslidna robota studentiv u VNZ yak skladova yikh profesiinoi pidhotovky. Naukovi zapysky kafedry pedahohiky : zbirnyk naukovykh prats. Vypusk KhKhIV. 2010. URL: <file:///C:/Users/v/Downloads/3888-96-8279-1-10-20150907.pdf> (data zvernennia: 5.03.2021).
6. Studentske naukove tovarystvo. veb-sait. URL: <https://fspu.udpu.edu.ua/students-ke-naukove-tovarystvo/> (data zvernennia: 11.03.2021).
7. Saiapina S.A. Naukovo-doslidna robota yak zasib rozvytku tvorchoho potentsialu osobystosti studenta. Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii. №3 (37). 2014. URL: file:///C:/Users/v/Downloads/pednauk_2014_3_44.pdf (data zvernennia: 5.03.2021).